Dosarul nr.3-1204/2023
2-23069179-12-3-15052023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

25.06.2024 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
în componență:
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Maria Meșter,

examinând în ședință de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantului ***** împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova privind contestarea actelor administrative,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantul -***, la 15.05.2023, s-a adresat în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, cu acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS), prin care a solicitat: - a anula Decizia CTAS sect.Buiucani ***** privind stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă, ca fiind una ilegală; - a anula răspunsul CNAS ***** din 04.05.2023, ca fiind unul ilegal (răspunsul la cererea prealabilă); - a obliga organul de asigurări sociale să emită un act administrativ favorabil privind recalcularea pensiei pentru vechime în muncă dlui *****, prin includerea în calculul pensiei a tuturor plăților primite pentru 12 luni precedente concedierii reflectate în Certificatul de soldă *****din 23.03.2023 întocmit de către DP a mun.Chișinău - din suma totală de 192304,08 lei; - a recalcula pensia pentru vechime în muncă începând cu data de 23.03.2023, în proporție de 56%, din salariul primit pentru 12 luni precedente concedierii din suma totală de 192304,08 lei din care au fost reținute contribuții individuale de stat obligatorii, în mărime de 8974,19 lei, inclusiv cu indexarea de la 01.04.2023, cuantumul căreia constituie 10320,32 lei.

În argumentarea acțiunii, partea reclamantă a indicat că, în fapt, prin Extrasul din Ordin ***** din 22.03.2023 se adeverește că de la data de 22.03.2023 a încetat raportul de serviciu din cadrul Inspectoratului General al Poliției al MAI, după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie.

Prin Certificatul ***** din 29.03.2023 întocmit de către Direcția de Poliție a mun.Chișinău, se demonstrează că vechimea totală în muncă realizată de către reclamant constituie 27 ani 08 luni 10 zile, inclusiv Certificatul de salariu *****din 23.03.2023 dovedește faptul că suma primită în ultimul an de activitate pentru calcularea cuantumului pensiei este de 192304,08 lei.

Menţionează că, la data de 30.03.2023 s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect.Buiucani mun.Chișinău (CTAS sect.Buiucani) cu cererea ***** prin care a solicitat stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, începând cu data de 23.03.2023, în baza art.13 lit.a), art.14 lit.a) și art.44 din Legea ***** asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pct.pct.1, 2, 3, 4 din Hotărârea Guvernului nr.78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Respectiv, la cererea depusă cu privire la stabilirea pensiei a anexat toate actele necesare care confirmă vechimea în muncă realizată de reclamant de 27 ani 08 luni 10 zile, inclusiv Certificatul de salariu *****din 23.03.2023 întocmit de către Direcția de Poliție a mun.Chișinău care reflectă suma de 192304,08 lei primită în perioada de activitate martie 2022 - februarie 2023, adică 12 luni precedente concedierii.

Evidențiază faptul că, în cele 12 luni precedente eliberării din serviciu a primit suma de 192304,08 lei care este reflectată de către instituția de forță responsabilă de plățile respective, nemijlocit de achitarea salariului reclamantului. Reiterează că, din sumele primite și reflectate în Certificatul de soldă *****din 23.03.2023 anexat la cererea de stabilire a pensiei au fost reținute și achitate contribuții individuale obligatorii la stat.

Deci, din documentele prezentate la CTAS sect.Buiucani urma să i se stabilească pensia pentru vechime în muncă în proporție de 56% pentru o vechime în muncă realizată de 27 ani, în mărime de 8974,19 lei.

La data de 19.04.2023 reclamantul a făcut cunoștință cu Decizia CTAS sect.Buiucani privind stabilirea pensiei *****, conform căreia constată că, cuantumul pensiei este stabilit începând cu 23.03.2023 în mărime de 6590,76 lei. Cu Decizia prin care organul de asigurări sociale i-a determinat cuantumul pensiei în mărime de 6590,76 lei nu este de acord, deoarece constată că i s-a diminuat considerabil cuantumul pensiei.

Se observă din Decizia privind stabilirea pensiei că i-a fost calculat cuantumul pensiei din suma totală de 141230,69 lei, dar nu din cea primită de la organul abilitat, Direcția de Poliție a mun.Chișinău și reflectată în certificatul de soldă cu *****din 23.032023 - de 192304,08 lei.

Nefiind de acord cu această Decizie a organului de asigurări sociale, la data de 25.04.2023 cu ***** a depus cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat: - anularea Deciziei de stabilire a pensiei ***** emisă de către CTAS sect.Buiucani ca fiind una ilegală și abuzivă; - emiterea unei Decizii prin care să se recalculeze pensia pentru vechime în muncă începând cu data de 23.03.2023, în proporție de 56%, din suma totală primită de către reclamant de 192304,08 lei, cu includerea

tuturor sumelor primite înainte de concediere din care au fost reținute și achitate contribuții individuale de stat obligatorii în perioada, martie 2022 - februarie 2023; - calcularea cuantumului pensiei începând cu data de 23.03.2023 în mărime de 8974,19 lei, inclusiv indexarea de la 01.04.2023, în cuantum de 10320,32 lei.

La data de 10.05.2023 reclamantul a recepționat răspunsul ***** din 04.05.2023 la cererea prealabilă ***** din 25.04.2023, prin care i-a fost refuzată recalcularea pensiei menținând în vigoare Decizia CTAS sect.Buiucani privind stabilirea pensiei în mărime de 6590,76 lei.

Având în vedere că nu este de acord cu Decizia de stabilire a pensiei ***** emisă de către CTAS sect.Buiucani și cu răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale ***** din 04.05.2023, în temeiul art.189 al Codului administrativ înaintează prezenta acțiune.

Respectiv, ca consecință a refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale de a satisface cerințele înaintate, consideră că îi este încălcat dreptul la proprietate garantate de art.46 din Constituția Republicii Moldova, ceea ce constituie și o violare a prevederilor §1, art.6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, cât și art.1 al Protocolului adițional la Convenție, îmbinat cu art.14 al Convenției.

În corespundere cu art.53 alin.(l) din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într- un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal al unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Potrivit prevederilor art.art.189 alin.(l),(2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Noțiunea de act administrativ este reglementat și în Rezoluția (77) 31 cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. Potrivit acestor reglementări, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții juridice.

În conformitate cu art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art.206 alin.(l) lit.b) Cod administrativ: O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare).

Conform art.208 alin.1 Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

De asemenea, conform lit.a) și lit.b) alin.1 art.209 din Codul administrativ: Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

În conformitate cu prevederile art.118 alin.(l) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Respectiv, consideră că Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale de a satisface cerințele reclamantului sunt ilegale, ca fiind emise contrar prevederilor legii, din următoarele motive.

Prin, extrasul din Ordin ***** din 22.02.2023 a încetat raportul de serviciu din cadrul Inspectoratului General al Poliției al MAI, după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie de la data de 22.03.2023.

Ca urmare, inter alia, de către Direcția de Poliție a mun.Chișinău a fost emis Certificatul de salariu *****din 23.03.2023 care demonstrează faptul că în ultimul an de activitate pentru calcularea cuantumului pensiei suma primită de către reclamant este de 192304,08 lei, din care incontestabil trebuia să-i fie stabilit cuantumul pensiei.

Din conținutul certificatului de soldă se conchide că, contrar prevederilor art.44 din Legea ***** asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pct.l - pct.4 din Hotărârea Guvernului nr.78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, nu au fost incluse plățile sumelor pentru sporul de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit (31488,26 lei), sumele pentru premii (15781,49 lei), sumele pentru orele de noapte (3803,64 lei), achitate în ultimul an de activitate, plăți care nu poartă caracter compensatoriu.

Atrage atenția instanței că, potrivit prevederile art.44 alin.(2) din Legea *****, pensia se calculează din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

Conform pct.1 al Hotărârii Guvernului nr.78 din 21.02.1994(cu completările și modificările ulterioare, în vigoare de la 29.19.2018), pensiile persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne se calculează din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în muncă, primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți,

sporuri și suplimente, primite în ultimul an de serviciu. Pct.3 alin.(1) al aceleiași Hotărâri prevede că în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sânt acordate permanent.

Totodată, indemnizația pentru executarea conștiincioasă a obligațiunilor de serviciu, pentru disciplină ireproșabilă (premiile militarilor de la întreprinderile autogestionare) și asistența materială se iau în considerare în mărimile real plătite în ultimul an de serviciu, dar nu mai mult decât mărimile prevăzute în anul calendaristic respectiv.

Nu se includ în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor, primite în ultimul an de serviciu, indemnizația de concediere și plățile compensatorii.

Astfel, legislatorul a indicat în mod expres și exhaustiv care sunt plățile compensatorii care nu se includ la calcularea pensiei, iar așa plăți cum sunt sumele pentru sporul de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit (31488,26 lei), premiile (în sumă de 15781,49 lei), orele de noapte (în sumă de 3803,64 lei) achitate în ultimul an de activitate nu sunt incluse ca fiind exceptate (a lăsa deoparte, a nu cuprinde, a nu socoti).

Concomitent menționează că, Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem unitar de salarizare în sectorul bugetar și reprezintă un cadru general ce cuprinde principiile, regulile și procedurile de stabilire a drepturilor salariale în raport cu ierarhia funcțiilor din sectorul bugetar.

Reclamatul face trimitere și art.9 din Legea nr.270/2018 care statuează că: (1) Grila de salarizare din sectorul bugetar asigură stabilirea salariului de bază pentru fiecare funcție conform ierarhiei posturilor. (2) Grila de salarizare, cuprinsă în anexa nr. 1, include gradele de salarizare, clasele de salarizare și coeficienții de salarizare.(3) Raportul de compresie a salariilor de bază în sectorul bugetar este de 1 la 15.

Potrivit, art.10 din legea salarizării prevede care sunt componentele salariului lunar, după cum urmează: 1) Salariul lunar al personalului din unitățile bugetare pentru activitatea desfășurată pe durata normală a timpului de lucru stabilită de lege este constituit din: a) partea fixă, compusă din: salariul de bază; sporul lunar în valoare fixă; sporul lunar pentru gradul profesional; sporul lunar pentru deținerea titlului științific și/sau științifico-didactic; sporul lunar pentru deținerea titlului onorific; b) partea variabilă, care cuprinde: sporul pentru performanță; sporuri cu caracter specific. (2) Suplimentar la cele menționate la alin. (1), personalul unităților bugetare beneficiază, după caz, de: sporul de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile; sporuri pentru munca suplimentară, pentru munca de noapte și/sau pentru munca prestată în zilele de sărbătoare nelucrătoare și/sau în zilele de repaus; spor pentru participare în proiecte de dezvoltare finanțate din surse externe; spor pentru realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană; sporul de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate; sporul pentru consolidarea capacităților instituționale ale autorităților publice locale amalgamate; premii unice; premiu anual.

În continuare, ține să atragă atenția că în temeiul Legii nr.270/2018 a fost salarizat și a primit sumele reflectate în certificatul de soldă *****din 23.03.2023 pentru stabilirea pensiei, din care urmează a fi determinat cuantumul pensiei în temeiul art.44 din Legea nr. 1544/1993 și pct.***** din Hotărârea Guvernului nr.78/1994.

Trebuie de reținut faptul că nu se iau în calculul pensiei doar sumele recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor, primite în ultimul an de serviciu, indemnizația de concediere și plățile compensatorii, dar nu și plățile pentru riscul pentru sporul de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit, sporul pentru orele de noapte și premiile primite, din care s-au reținut nemijlocit contribuțiile sociale de stat.

Reclamatul mai remarcă că, în sprijinul celor invocate face trimitere la acțiuni similare precum*****i către MAI (dosar nr.3-2834/11), ***** împotriva IGPF (dosar nr.3ra-1222/2022), ***** împotriva CNAS,***** împotriva CNAS, etc. prin care instanța a admis pretențiile reclamanților.

Totodată, comunică reclamantul că instanțele de judecată, s-au pronunțat în repetate rânduri prin hotărâri de judecată irevocabile asupra faptului că plățile efectuate de către instituțiile de forță pentru stabilirea pensiei în baza Legii nr.1544/1993 reprezintă plăți permanente și care nu pot fi identificate drept achitări ocazionale sau sporadice, plăți compensatorii sau indemnizații unice, și urmează a fi incluse la calcularea și stabilirea pensiei.

Subliniază faptul că, CNAS efectuează plata pensiilor și prestațiilor sociale începând cu 1 ianuarie 2017, în mărimile stabilite de instituțiile de forță în temeiul Hotărârii Guvernului nr.1427 din 28.12.2016, cu privire la preluarea atribuțiilor de plată a pensiilor și prestațiilor sociale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, sistemului penitenciar, ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului și Centrului Național Anticorupție, respectiv pînă la data de 01.01.2017 calculele și plata pensiilor erau efectuate de MAI al RM.

În acest sens pot fi văzute încheieri, Decizii ale Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție: nr.3ra-502/17 din 17 mai 2017 ***** vs Ministerul Afacerilor Interne; nr.3ra-503/17 din 04 mai 2017 *****vs Ministerul Afacerilor; din 26 aprilie 2017 ***** vs MAI; nr. 3ra-534/19 din 24 aprilie 2019 *****vs Casa Națională Asigurări Sociale; nr.3ra-219/19 din 13 martie 2019 *****vs MAI al RM și CNAS; nr.3ra- 793/18 din 04.07.2018 ***** vs MAI al RM și CNAS; nr.3ra-943/18 din 19.09.2018 ***** vs MAI, CNAS; nr.3ra-259/21 din 17.03.2021 ***** vs CNAS, MAI etc..

Astfel, face trimitere și la autoritatea de lucru judecat și puterea lucrului judecat, care în sensul art.123 alin.2 Cod de procedură civilă, sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea altei pricini civile la care participă aceleași persoane.

Subsidiar, atrage atenția asupra faptului că în cauza Ștefănică și alții c. României, CEDO recunoaște că aprecierea faptelor unei cauze de către o instanță inferioară și evaluarea făcută de aceasta cu privire la dovezile existente pot conduce la rezultate diferite pentru părți cu plângeri foarte asemănătoare. Această realitate nu încalcă în sine

principiul securității raporturilor juridice. Totuși, atunci când există divergențe cu privire la aplicarea unor dispoziții legale în esență similare în cazul persoanelor aflate în grupuri aproape identice, apare o problemă în privința securității raporturilor juridice. În lumina considerațiilor precedente, Curtea concluzionează că, în absența unui remediu care să rezolve aceste divergențe, soluționarea diferită a cererilor prezentate de mai multe persoane aflate în situații similare conduce la o stare de incertitudine, care trebuie să fie diminuată încrederea publicului în actul de justiție, această încredere fiind cu certitudine o componență esențială a statului de drept (a se vedea mutatis mutandis, Vincic și alții împotriva Serbiei, ***** paragraful 56). Incertitudinea juridică în cauză i-a privat pe reclamanți de un proces echitabil. Prin urmare a fost încălcat art.6 § 1 în această privință.

Pentru a evita ca statul să fie condamnat pentru încălcarea art.6 § 1 din CEDO, prin admiterea și tolerarea unei hotărâri contrare practicii existente bazată pe interpretare diferită a legii, fapt care ar duce la atentarea la securitatea raporturilor juridice și crearea unei incertitudini, consideră că cererea urmează a fi admisă integral.

Or, hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție ***** din 09.06.2014 indică expres că prin aderarea la Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Republica Moldova și-a asumat obligația de a garanta respectarea și apărarea drepturilor și libertăților fundamentale, proclamate de Convenție, tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția sa. În acest sens, a menționat CSJ că sarcina primordială cu privire la aplicarea prevederilor Convenției Europene revine instanțelor naționale. Astfel, la judecarea cauzelor, instanțele de judecată trebuie să verifice dacă legea sau actul, care urmează a fi aplicate și care prevede drepturi și libertăți proclamate de Convenția Europeană, sânt compatibile cu prevederile acesteia. În sensul art.46 din Convenția Europeană, hotărîrile CEDO au forță obligatorie, în conformitate cu prevederile acestui articol, înaltele părți contractante s-au angajat să se conformeze hotărârilor definitive ale Curții în litigiile în care ele sunt părți. Adică, interpretările CEDO cuprinse în hotărîrile sale, adoptate în privința Republicii Moldova, sânt obligatorii pentru instanțele judecătorești. Totodată, instanțele judecătorești, în scopul respectării drepturilor omului și a libertății fundamentale, urmează să ia în considerare și jurisprudența CEDO stabilită în hotărîrile sale în raport cu alte state - părți la Convenția Europeană. In această ordine de idei, instanțele judecătorești vor aplica jurisprudența CEDO în cazul în care circumstanțele cauzei ce se examinează sînt similare circumstanțelor care au fost examinate de către CEDO și asupra cărora aceasta s-a pronunțat.

Prin urmare, întemeindu-și pretențiile pe autoritatea de lucru judecat și puterea lucrului judecat, precum și pe practica judiciară atât națională, cât și pe practica CEDO, consideră că la calcularea cuantumului pensiei pentru vechime în muncă urmează a fi incluse sumele bănești, precum și plățile sumelor pentru sporul de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit în sumă de 31488,26 lei, premiile primite în sumă de 15781,49 lei, și sumele pentru orele de noapte de 3803,64 lei achitate în ultimul an de activitate, pentru perioada martie 2022 - februarie 2023.

Respectiv, pensia pentru vechime în muncă în baza prevederilor citate supra, urma a fi determinată începând cu data de 23.03.2023, în proporție de 56%, din suma totală

primită de 192304,08 lei (cu includerea tuturor sumelor primite înainte de concediere), în mărime de 8974,19 lei, inclusiv indexată de la 01.04.2023 - în cuantum de 10320,32 lei.

Formula de calcul a pensiei, în temeiul pct.***** din Hotărârea Guvernului nr.78/1994, fiind următoarea: 192304,08 lei : 12 luni = 16025,34 lei x 56% = 8974,19 lei + 15% (indexarea) = 10320,32 lei.

Având în vedere circumstanțele invocate și în baza art.47 din Constituția Republicii Moldova; art.22 din Declarația Universală a Drepturilor Omului; art.12 din Carta Socială Europeană Revizuită; art.9 din Pactul Internațional privind Drepturile Economice, Sociale, și Culturale, cât și din perspectiva dreptului de proprietate garantat prin dispozițiile art.46 din Constituție și art.l Protocolul l CEDO, art.art.189, 209 alin.(l) lit.b), 211, 212, 216, 221, 224 alin.(l) lit.b) ale Codului administrativ, art.44 al Legii nr.1544/1993 și pct.l - 4 din Hotărârea Guvernului nr.78/1994, art.art.166, 167, 277, 278 Codul de procedură civilă, solicită admiterea cererii de chemare în judecată depusă de*****

În cadrul ședințelor de judecată, reclamantul***** a susținut acțiunea în contencios administrativ, în sensul formulat și a solicitat admiterea acesteia, reiterându-și argumente expuse în scris.

Pârâtul - Casa Națională de Asigurări Sociale, nu a recunoscut acțiunea reclamantului***** și a solicit respingerea acesteia ca neîntemeiată.

În argumentarea poziției sale procesuale, în referința prezentată instanței, autoritatea publică pârâtă a menționat că, conform art.48 al Legii nr.1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern (redacția Legii nr.282/2016, în vigoare 01.01.2017).

În conformitate cu art.44 alin.(2) al Legii nr.1544/1993, pensia pentru vechime în muncă se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu.

Conform pct.l - 4 din Hotărârea Guvernului nr.78/1994, cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, stipulează că, pensia se calculează din salariul de funcție, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

La calcularea cuantumului pensiei, se include media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor, care conform legislației în vigoare sunt acordate permanent. Evidențiem faptul, că sumele plătite pentru concediile de odihnă anuale suplimentare, indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă, sumele pentru ore suplimentare, inclusiv premiile nu se iau în calculul pensiilor, deoarece nu se încadrează în plățile cu caracter permanent.

Totodată, ține să menționeze că art.10 alin.(2) al Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, prevede că premiul unic, premiul anual se cataloghează ca supliment la salariu și nu constituie plăți cu caracter permanent.

Evidențiază pârâtul faptul că, în urma examinării dosarului personal de pensionare, s-a constatat că la data de 30.03.2023 reclamantul s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect.Buiucani cu o cerere privind acordarea pensiei pentru vechime în muncă în temeiul Legii nr.1544/1993.

De asemenea menționează că, în urma examinării actelor justificative înaintate, organul de asigurări sociale a stabilit pensia pentru vechime în muncă, începând cu 23.03.2023, în proporție de 56%, din suma soldei si vechimea confirmată de 27 ani 08 luni 10 zile.

Evidențiază că, în calculul pensiei au fost incluse toate perioadele confirmate prin certificatul privind calculul vechimi în muncă și venitul asigurat cu caracter permanent.

Totodată, comunică că la dosarul de pensionare a fost prezentat certificatul privind solda bănească cu *****din 23.03.2023 eliberat de IGP Direcția de Poliție a mun. Chișinău, în care neîntemeiat, contrar prevederilor art.44 al Legii nr.1544/1993 și pct.***** al Hotărârii menționate mai sus au fost incluse plăți cu caracter temporar, plata pentru sporul pentru munca de noapte, premiu unic și spor pentru condiții de risc.

Remarcă autoritatea pârâtă faptul că, având în vedere că plățile solicitate de reclamant de a fi incluse în calculul pensiei sunt plăți care nu sunt acordate permanent, respectiv nu pot fi incluse în calculul pensiei pentru vechime în muncă.

În temeiul celor expuse, se constată netemeinicia în fond al acțiunii reclamantului, Casa Națională solicită instanței de judecată să dea o apreciere obiectivă și multiaspectuală a celor invocate în prezenta referință.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu prevederile art.224 alin.(1) lit.f) al Codului administrativ, solicită autoritatea pârâtă respingerea integrală a acțiunii reclamantului ca neîntemeiată.

În cadrul ședințelor judecătorești, reprezentantul pârâtului,Zolutușca Valeria, împuternicită în baza procurii ***** din 12.12.2023 , a solicitat respingerea acțiunii, reiterând argumentele expuse în scris, în referința prezentată instanței.

Aprecierea instanței:

Examinând acțiunea depusă, argumentele ambelor părți în proces, probele administrate în ansamblul și interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ a reclamantului ***** împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului

administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil este întemeiată și pasibilă de admis, din următoarele considerente.

Conform art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

În conformitate cu art.10 alin.(1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În sensul art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art.21 alin. (1)-(3) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Conform art.206 Cod administrativ, (1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ). (2) Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin.(1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Conform art.208 Cod administrativ, (1) în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Potrivit art.209 Cod administrativ, (1) Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. (2) Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau

notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. (3) Pentru acțiunea în realizare, acțiunea în constatare şi acțiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.

La 30.03.2023,***** s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani cu cerere pentru stabilirea pensiei(f.d.15).

Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani din 03.04.2023, reclamantului***** i s-a stabilit pensia pentru vechime în muncă în instituțiile de forță, în mărime de 6590,76 lei lei, fiind excluse din calcul pensiei, unele sumele primite de reclamant pentru 12 luni precedente concedierii(f.d.16).

Nefiind de acord cu decizia menționată, reclamantul a contestat-o cu cerere prealabilă, solicitând includerea în calcul pensiei a plăților pentru orele de noapte, premie unică, spor pentru condiții de risc, de care a beneficiat***** pentru munca depusă și din care au fost reținute contribuții sociale.

Casa Națională de Asigurări Sociale, prin decizia adoptată în procedura prealabilă ***** din 04.05.2023, a respins cererea prealabilă ca neîntemeiată.

Reclamantul*****, respectând termenul de 30 de zile, prevăzut de art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, la 15.05.2023 și-a realizat dreptul său la acțiune, contestând ambele decizii.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precizate, instanța de judecată, constată că reclamantul a respectat procedura prealabilă, și-a realizat dreptului său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate, nu există. În astfel de circumstanțe, fiind respectată procedura și termenul de depunere a acțiunii în contencios administrativ, instanța judecătorească va soluționa fondul cauzei.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile legii contenciosului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzat.

Astfel, obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității actelor administrative individuale defavorabile, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani ***** din 03.04.2023 și decizia

adoptată în procedura prealabilă – decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale ***** din 04.05.2023 și cerința subsecventă de obligare a Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil privind includerea în calculul pensiei reclamantului ***** a tuturor plăților primite pentru 12 luni precedente concedierii, indicate în certificatul privind plata soldei lunare *****din 23.03.2023, emis de Direcția de poliție a mun.Chișinău.

Starea de fapt stabilită pe parcursul examinării cauzei denotă următoarele:

Potrivit extrasului din ordinul ***** din 22.03.2023, emis de Inspectoratul General al Poliției, s-a dispus încetarea raportului de serviciu al funcționarului public cu statut special, reclamantului***** la împlinirea vechimii în serviciu ce acordă funcționarilor publici cu statut special dreptul la pensie(d.s.18).

Potrivit certificatului Direcției de poliție a mun.Chișinău al Inspectoratului de Poliție al Ministerul Afacerilor Interne ********** din 29.03.2023 se confirmă că***** a îndeplinit serviciul în cadrul subdiviziunilor MAI în perioada de la 12.07.1995 până la 22.03.2023 și conform art.38 alin.(1) lit.c) (după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie) al Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne *****vechimea calendaristică în serviciu în cadrul MAI, la data concedierii(22.03.2023) a constituit 27 ani, 08 luni și 10 zile(f.d.19).

Potrivit certificatului *****din 23.03.2023, la ziua excluderii din lista efectivului a beneficiat de spor pentru grad militar, salariu de bază(salariu de funcție), spor pentru performanță, caracter specific și alte sporuri, suplimente și indemnizații cu caracter permanent, achitate în ultimele 16 luni ale anului, în total de 192304,08 lei(f.d.17).

Potrivit art.47 din Constituția Republicii Moldova, (1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare. (2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

În conformitate cu art.13 lit.a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr.1544-XII din 23.06.1993, Dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au: a) militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care la 1 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani.

Conform prevederilor art.14 lit.a) din Legea nr.1544 din 23.06.1993, Mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții: a) pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au o vechime în serviciu stabilită la art.13 lit.a) – 50 procente

din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vârsta sau din motive de boală – 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art.13 lit.a) – 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

Potrivit pct.1 din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului National Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, Se stabilește că pensiile militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare se calculează din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în muncă, primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente, primite în ultimul an de serviciu, iar celor eliberați din serviciu până la punerea în aplicare a Legii nr.1426-XIII din 23 decembrie 1997 – din toate tipurile de plăți prevăzute pentru calcularea pensiei categoriilor respective de militari, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, care îndeplinesc serviciul.

Potrivit pct.2 lit.a) din Hotărârea menționată, Pensiile militarilor și ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorii Centrului National Anticorupție și ale funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare se calculează din următoarele tipuri de drepturi bănești: a) pentru militarii care au îndeplinit serviciul pe bază de contract, persoanele din corpul de comandă se din trupele organelor afacerilor interne și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, corpului de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră (cu excepția persoanelor indicate în subpunctele "b" și "c" ale prezentului punct) – **din salariul funcției deținute** conform schemei de încadrare, **salariul pentru gradul militar** (gradul special), **sporul procentual pentru vechime în muncă**, primite înaintate de concediere, **precum și din media lunară a altor recompense, plăti, sporuri și suplimente, primite în ultimul an de serviciu**.

În conformitate cu art.44 din Legea asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, (1) **Pensia pentru** militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi pentru funcţionarii publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri şi pentru familiile lor **se calculează din solda acestora**. (2) **Pensia pentru persoanele menţionate se calculează din: salariul funcţiei, salariul pentru gradul militar sau**

special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum şi din media lunară a altor recompense, plăţi, sporuri şi suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepţia plăţilor compensatorii şi a indemnizaţiei băneşti unice în mărimea sumei mijloacelor băneşti de întreţinere pe un an.

Conform art.50 alin.(1) lit.b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, pensiile se stabilesc: pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne - de la dala eliberării din serviciu, dar nu mai devreme de ultima zi în care au fost asigurați cu soldă, iar pentru familiile acestor militari, ale persoanelor din corpul dc comandă și din trupele organelor afacerilor interne și ale pensionarilor din rândurile lor - de la dala decesului întreținătorului, dar nu mai înainte de data, următoare celei în care acestuia i s-a plătit solda sau pensia, cu excepția următoarelor cazuri în care pensia se poate stabili mai târziu: pentru militarii enumerați. pentru persoanele din corpul dc comandă și din trupele organelor afacerilor interne, atestați drept invalizi după expirarea a trei luni dc la data eliberării din serviciu sau în urma unui accident, sau a unei afecțiuni survenite după eliberarea din serviciu - de la data stabilirii invalidității; pentru membrii de familie ai militarilor enumerați, ai persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ai pensionarilor din rândurile acestora, care au obținut dreptul la pensie după decesul întreținătorului - de la data apariției dreptului la pensie, iar pentru părinții sau soția (soțul) care au obținui dreptul la pensie în legătură cu pierderea sursei de existență - de la data solicitării pensiei.

Astfel, instanța de judecată va puncta că legiuitorul a stabilit expres că, pensia pentru persoanele menționate se calculează din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an. Astfel, potrivit formulei legale, pensia pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare se calculează din salariul funcției, precum și alte drepturi salariale și inclusiv din media lunară a altor recompense.

Argumentele autorității publice pârâte expuse în referință, și anume că, sumele plătite pentru concediul suplimentar, sumele pentru ore de noapte, sumele plătite pentru sporul în condiții de risc, nu se iau în calcul, în cazul reclamantului, deoarece nu se încadrează în plățile cu caracter permanent, nu pot fi reținute de către instanța de judecată, deoarece legea prevede un alt mecanism de stabilire a pensiei, și anume: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, **precum şi din media lunară a altor recompense, plăti, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu**. Adică, salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere(nu media anuală) **şi** media lunară a

altor recompense, plăti, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu.

Mai mult ca atât, pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994, prevede: în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sânt acordate permanent. Totodată, indemnizația pentru executarea conștiincioasă a obligațiunilor de serviciu, pentru disciplină ireproșabilă (premiile militarilor de la întreprinderile autogestionare) și asistența materială se iau în considerare în mărimile real plătite în ultimul an de serviciu, dar nu mai mult decât mărimile prevăzute în anul calendaristic respectiv. Nu se includ în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor, primite în ultimul an de serviciu, **indemnizația de concediere și plățile compensatorii**. Se consideră plăti compensatorii: compensația pentru concediul nefolosit; compensația în schimbul rației alimentare; compensația în schimbul echipamentului; compensația pentru mutilare sau altă daună pricinuită sănătății; compensația pentru închirierea spațiului locativ; indemnizațiile de transfer; plățile de asigurare; indemnizațiile de instalare, diurnele și alte plăti, raportate la cheltuielile de deplasare, precum și sporurile și suplimentele la salariu, care se plătesc în loc de diurnă; indemnizațiile lunare în mărimea unui salariu pentru efectivul de trupă și corpul de comandă ale Departamentului pentru combaterea crimei organizate și corupției al Ministerului Afacerilor Interne; majorările la salariile de funcție, plătite în timpul aflării în Forțele de menținere a păcii, precum și colaboratorilor instituțiilor penitenciare dislocate în or.Bender; **plățile stimulatorii cu caracter unic (inclusiv premiile)**, acordate cu prilejul jubileelor și pentru muncă sârguincioasă; pensiile și alte plăti cu caracter unic și compensatoriu.

Prin urmare, alegațiile părții pârâte precum că, decizia privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă a fost calculată corespunzător, nu pot fi reținute, deoarece sunt contrare legii – art.44 alin.(2) al Legii nr.1544/93. Or, este evident că urmare a utilizării de către autoritatea pârâtă a modalității de calcul neprevăzute de lege, se încalcă dreptul reclamantului de a beneficia de o pensie calculată, conform legii, urmând a fi emis un act administrativ individual favorabil cu includerea în calcul a tuturor plăților de care a beneficiat reclamantul în ultimul an de serviciu.

În acest context, instanța de judecată reține ca fiind relevantă hotărîrea Curții Constituționale nr.19 din 19.07.2016, care a statuat că, „[...] Pensiile pentru limită de vârstă se acordă pentru munca şi serviciile prestate, prin îndeplinirea unor obligaţiuni social importante. **Prin natura lor social-juridică primară pensiile sunt sursa principală şi permanentă de subzistenţă a pensionarilor**. Având în vedere dispoziţiile Constituţiei (art.47 alin.(2)), **cetăţenii au dreptul de a primi integral pe parcursul întregii vieţi pensia stabilită în condiţiile Legii nr.156-XIV**.

> 61. De asemenea, Curtea subliniază că, potrivit art.10 alin.(3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, **dreptul la pensie este imprescriptibil**.
>
> (...)
>
> 65. De altfel, în condiţiile art. 35 alin. (2) din lege în cazul neachitării la timp a pensiei din vina organului de asigurări sociale care stabileşte sau plăteşte pensia, aceasta se achită fără nici un fel de limite în termen.

66. În acelaşi timp, pot exista situații în care pensia nu se încasează la timp din motive ce nu sunt imputabile organului de asigurări sociale, dar nu depind nici de voința beneficiarului pensiei, însă legea și în asemenea situații îl sancționează pe titularul pensiei.

(...)

68. Curtea reiterează că dreptul de proprietate nu este unul absolut și poate fi supus unor limitări. În acest context, Curtea reține că o restrângere a drepturilor relative garantate de Constituție trebuie să fie prevăzută de lege, să fie necesară în interesele menționate la art. 54 alin. (2) din Legea fundamentală, să fie proporțională cu situația care a determinat-o și să nu aducă atingere substanţei dreptului de proprietate, altfel spus - **să servească unui interes public legitim**.

(...)

72. Prin urmare, cu referire la interesul public în discuție, punând în balanță interesul statului de a stabili anumite termene de apariție, exercitare sau apărare a drepturilor civile în scopul asigurării certitudinii juridice, pe de o parte, **și dreptul cetățenilor de a primi integral pe parcursul întregii vieţi pensia stabilită în condiţiile legii, aceasta fiind, de regulă, sursa lor primară de existență, pe de altă parte, Curtea constată că acesta din urmă prevalează**."

Conform art.224 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată, în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Rezumând cele relatate și având în vedere că autoritatea publică pârâtă prin actul administrativ individual defavorabil – decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani nr. ***** din 03.04.2023, în partea respingerii includerii în calculul pensiei a sumelor plătite pentru ore de noapte, sumelor plătite pentru premii unice, sumelor plătite pentru sporul în condiții de risc sporit și decizia adoptată în procedura prealabilă – decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale ***** din 04.05.2023, prin care s-a respins cererea prealabilă, nu a aplicat corect Legea, restricționând nejustificat reclamantul în dreptul acestuia la stabilirea pensiei, or, conform art.44 alin.(2) al Legii nr.1544/93, pensia reclamantului se calculează reieșind din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an, motiv pentru care deciziile contestate sunt pasibile de anulat, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să includă în calcul mediei lunare sumele salariale obținute de reclamantul***** în ultimul an de serviciu, din care ultimul a achitat și contribuții de asigurări sociale.

În temeiul prevederilor art.art.2245 alin.(1) lit.b), 232 din Codul administrativ

al Republicii Moldova, art.art.239-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instabța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Acțiunea în contencios administrativ a reclamantului ***** împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova privind contestarea actelor administrative, se admite.

Se anulează actul administrativ individual defavorabil – decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani ***** din 03.04.2023 și decizia adoptată în procedura prealabilă – decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale ***** din 04.05.2023 și se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil privind includerea în calculul pensiei reclamantului ***** a tuturor plăților primite pentru 12 luni precedente concedierii, indicate în certificatul privind plata soldei lunare *****din 23.03.2023, emis de Direcția de poliție a mun.Chișinău.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.162).

Judecător Liudmila Holevițcaia